

Τα κορίτσια δεν πρέπει να παίζουν ποδόσφαιρο

«Τα κορίτσια δεν πρέπει να παίζουν ποδόσφαιρο» της Μάρτα Μπουτσάκα από το θέατρο Versus. Μετάφραση: Μαρία Χατζνεμμανουήλ και Δημήτρης Ψαρράς. Σκηνοθεσία: Χρίστος Γεωργίου. Σχεδιασμός φωτισμών: Ανδρέας Χριστοδουλίδης. Σκηνικά-Κοστούμια: Κωνσταντίνα Ανδρέου. Μουσική επιμέλεια: Γιώργος Ιωάννου. Παίζουν: Νάτια Χαραλάμπους, Μάνος Γαλάνης, Παντελίτσα Μαυρογιάννη

Ξεκινώ σχεδόν όλα τα σημειώματά μου για τις παραγωγές του Θεάτρου Versus από επαίνους για τη συνειδητοποιημένη και σοβαρή ρεπερτοριακή του πολιτική. Δεν τρέχει πίσω από το κοινό του με εύπεπτα πιάτα ανοούσιων κωμωδιών στο χέρι. Δεν εγκλωβίζεται στο αδιέξοδο των επινοημένων ομφαλοσκοπικών κειμένων. Ψάχνει και βρίσκει κείμενα άξια του δικού του κόπου και της δικής μας προσοχής. Όπως και τώρα που το Versus παρουσίασε το έργο της Καταλανής Μάρτα Μπουτσάκα, ένα κείμενο που συνδυάζει ψυχολογικό βάθος, κοινωνική διάσταση, γνώση θεατρικών κανόνων και ποιότητα γραφής. Κάτι γίνεται εκεί στην Καταλονία, η οποία πάει να εξελιχτεί στην Ιρλανδία της Νότιας Ευρώπης σε ό,τι αφορά την παραγωγή των θεατρικών κειμένων. Έχουμε δει έργα των Μπέλμπελ, Κλούα, Γκαλθεράν, καλά και τόσο διαφορετικά μεταξύ τους.

Η Μάρτα Μπουτσάκα στο «Τα κορίτσια δεν πρέπει να παίζουν ποδόσφαιρο» χρησιμοποιεί επαγωγική μέθοδο. Παρουσιάζει τρία άτομα εκ των πραγμάτων ά-σχετα μεταξύ τους, συγγενείς θυμάτων ενός αυτοκινητικού δυστυχήματος σε μια αίθουσα έξω από την εντατική. Υποτίθεται ότι οι γραμμές των σχέσεων προεκτείνονται για τον καθένα τους έξω από το ορατό για τους θεατές πεδίο της σκηνής, η μάνα αγωνιά για την κόρη, η κόρη για τον πατέρα, ο εραστής για την ερωμένη. Η συγγραφέας περνά από το άτομο σε διμερή σχέση, προχωρά στον θεσμό της οικογένειας, επεκτείνεται στη σύγχρονη κοινωνία και καταλήγει στη συμπερασματική περιγραφή του κόσμου ως πλήθους οδυνηρά άσχετων μεταξύ τους ατόμων. Η πορεία των αποκαλύψεων των χαρακτήρων των παρόντων και των απόντων στη σκηνή τριάδων των προσώπων του έργου είναι ψυχολογικά τεκμηριωμένη, οι αλήθειες απο-

καλύπτονται σταδιακά, καθώς τα συναισθήματα απελευθερώνονται και οι κλειστές πόρτες των καρδιών ξεκλειδώνονται. Το φαινόμενο απλό στην κατασκευή του έργου μέσα από τις λεκτικές συγκρούσεις των ορατών τριών προσώπων καταφέρει να πατήσει τα κουμπιά της συναισθηματικής συμμετοχής του κοινού, μία και η αδυναμία ουσιαστικής επαφής με τους πιο κοντινούς μας ανθρώπους είναι η αρρώστια του καιρού μας, και η προσπάθεια δημιουργίας υποκατάστατων σχέσεων, από διαδικτυακές μέχρι εφήμερες κοινωνικές, είναι και κίνητη τόσο γνώριμη στον σημερινό άνθρωπο.

Τα προσόντα του θεατρικού κειμένου της Μπουτσάκα αναδείχτηκαν πλήρως μέσα από τη σκηνοθεσία του Χρίστου Γεωργίου. Κατάφερε μαζί με τους ηθοποιούς του να κρατήσει την ισορροπία μεταξύ της αρχικής παρουσίας των προσώπων και της σταδιακής εμβάθυνσης στους χαρακτήρες τους. Κατάφερε να δώσει δυο παράλληλες γραμμές εντάσεων στην παράσταση, τη μια της αγωνίας των συγγενών για τη ζωή των τραυματισμένων, την άλλη - της συνειδητοποίησης των θανάσιμα τραυμα-

τισμένων σχέσεων με τους δικούς τους ανθρώπους. Η Νάτια Χαραλάμπους, ο Μάνος Γαλάνης και η Παντελίτσα Μαυρογιάννη παίζουν την ένταση χωρίς υπερβολή και την τραγική συνειδητοποίηση χωρίς συντριβή, ανεβάζουν τον τόνο χωρίς να κραυγάζουν και κάνουν εξομολογητικές αποκαλύψεις χωρίς να εξευτελίζουν τους χαρακτήρες τους.

Το μινιμαλιστικό σκηνικό της Κωνσταντίνας Ανδρέου έδωσε την οπτική ταυτότητα της παράστασης, με το μοτίβο των άδειων καθισμάτων αναμονής ενός νοσοκομείου να επαναλαμβάνεται στην αφίσσα και στο εξώφυλλο του προγράμματος. Φαινομενικά ενωμένες και στην ουσία απόλυτα ατομικές, μεταλλικά ψυχρές, αυτές οι καρέκλες ανάγονται σε σύμβολο απουσίας, απώλειας, αδιαπέραστης μοναξιάς. Οι σειρές των κατά τρεις ενωμένων καρεκλών δίνουν τη δυνατότητα αντιπαραθετικής τοποθέτησης των ηθοποιών στη σκηνή, ο αριθμός είναι σημαίνων στη δομή του έργου (τρεις ορατοί και τρεις αόρατοι χαρακτήρες). Ο υπόλοιπος άδειος χώρος εγκλωβίζει τα πρόσωπα στην αγχώδη άγνοια, η κενότητα του συμβολίζει το κενό της απώλειας.

Ομολογώ πως χρειάστηκα να αναλύσω λεπτομερώς αυτή τη μικρή, λιτή και κυρίως απόλυτα τεκμηριωμένη σε κάθε σκηνική της έκφανση παράσταση στα πλαίσια των σκέψεων για κάποια άλλη παραγωγή, διαφορετική σε ό,τι αφορά τα αναφερθέντα χαρακτηριστικά. Ως ακόμα ένα εξωγενές κίνητρο λειτούργησε η αναμεμιγμένη με ζήλεια προς ξένα σύγχρονα θεατρικά αναμονή ενός κυπριακού έργου, ενός έργου που να χειριστεί την ξεχωριστή ανθρώπινη ύπαρξη ως αυτάρκες θέμα, αλλά και ως καθρέφτη των με ευαισθησία διαγνωσμένων χαρακτηριστικών του τόπου.

Νόνα Μολέσκη

nona.moleski
@philelefttheros.com

